

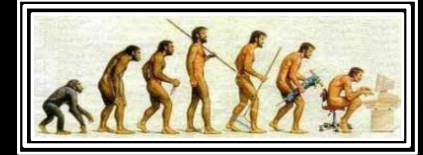
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
BİYOETİK EĞİTİM,
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA
MERKEZİ

Hübam

hubam@hacettepe.edu.tr

Kavramlar, Değerler, Tartışmalar

- Etik
- Biyoetik
- Tıp Etiği
- Hekim Sorumluluğu
- Hasta Hakları
- Hekimlerin Etik Sorumlulukları
- Etik ve Hukuki Haklar
- Uluslar arası Bildirgeler
- Etik Bildirgelerin Anlamı
- Farkındalık ve Duyarlılık kazanmak

Küreselleşen Dünyada 21. YY' da Neler Oluyor?

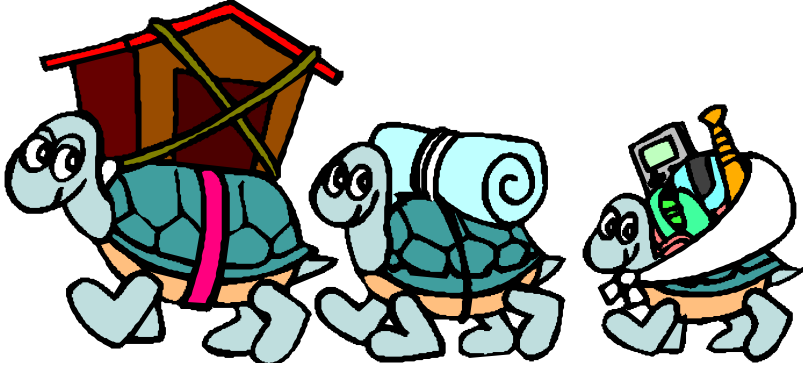
- ◉ Kapitalizm?
- ◉ Erk ?
- ◉ İktidar ?
- ◉ Eşitsizlikler?
- ◉ İnsan Onuru ?
- ◉ İnsan Gönenci ?
- ◉ Haklar ?
- ◉ Bildirgeler?
- ◉ Yaptırımlar?

BİYOETİĞİN ALT KAVRAMLARI

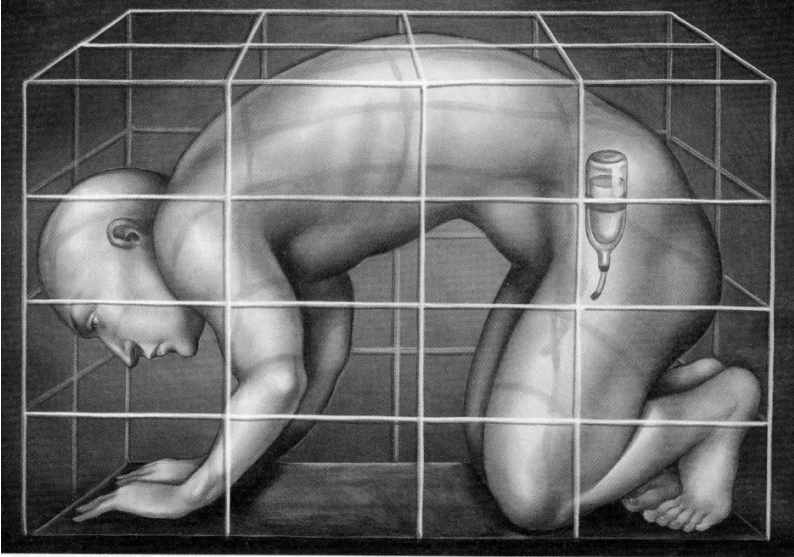
- Tıp Etiği
- Hemşirelik Etiği
- Sağlık Etiği,
- Çevre Etiği
- Klinik Etik
- B i y o m e d i k a l
Araştırmalarda Etik
- Medya Etiği
- Feminist Biyoetik
-

ETİK DEĞERLENDİRME

- ◉ İçgörüř saęlar
- ◉ Algılamaya yardımcı olur
- ◉ Öngörüře zemin hazırlar.

BİYOETİK

- ◉ Etikle canlılık bilimlerinin kesişme kümesi
- ◉ Bir sorgulama ve düşünme alanı
- ◉ Bir akademik disiplin
- ◉ Politik bir güç

Ethics at the Beginning of Life

FUTILITY

YOU'LL ALWAYS MISS 100% OF THE SHOTS YOU DON'T TAKE,
AND, STATISTICALLY SPEAKING, 99% OF THE SHOTS YOU DO.

- “Tümüyle olanaklı olan” ile “izin verilen” arasındaki farkı belirler, sınırı çizer.
- Olabilirlik, gerekliliği getirmez.
- Amaç- Araç ilişkisi

BİYOETİK KAPSAMI

○ **Biyoloji**

○ **Felsefe**

○ **Tıp**

○ **Hukuk**

○ **Bilişim**

○ **Teoloji**

Etik Kodlar

Kararlar

Çerçeve kurallar

Yönetmelikler

Yasalar

Teknolojiler

Biyoetik sorunlar

○ Gen /DNA teknolojileri	İnsan onuru ve hakları
○ Klonlama	Patent
○ Kök Hücreler	Fikri Mülkiyet hakları
○ Gen tedavisi	Gizlilik
○ Genetik mühendislik	Mahremiyet
○ Populasyon genetiği	Bilgilendirilmiş Onam
○ Genetik tanı/tarama/test	Biyoçeşitlilik ve çevre
○ GMO	Şeffaflık/dürüstlük

Kök hücre Araştırmaları, İnsan Klonlanması

Biyoteknoloji, Genetik

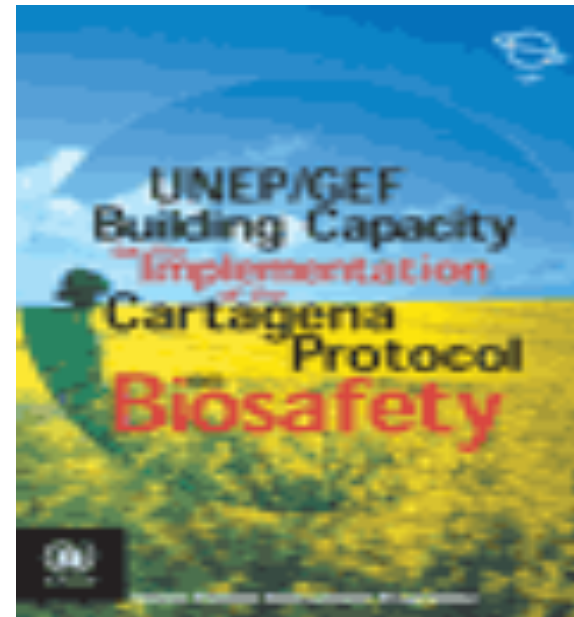
Biyogüvenlik Ve çevre Konuları

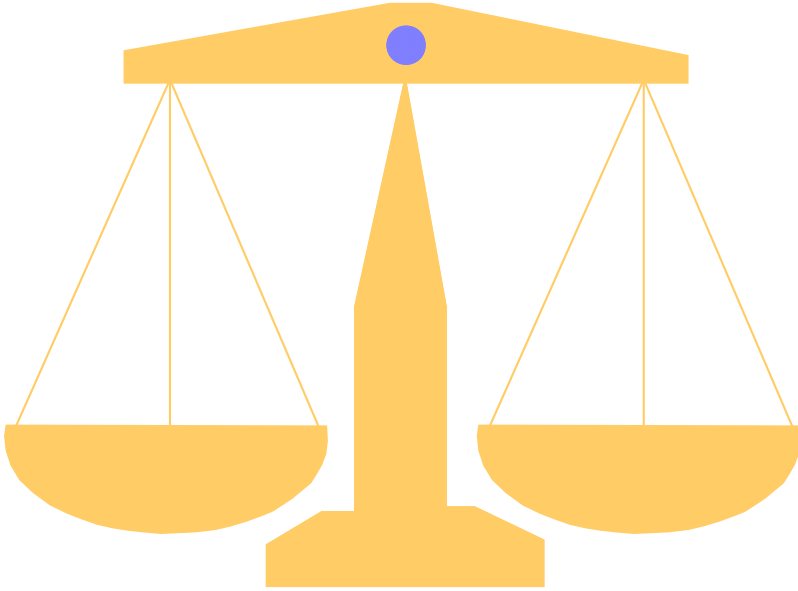
Hayvan Hakları

Genetiği Değiştirilmiş Hayvanlar, Bitkiler

“TÜMÜYLE OLANAKLI OLAN” İLE “İZİN VERİLEN” ARASINDAKİ FARKI BELİRLERMEK, SINIRI ÇİZMEK

- ◉ Yarar sağlama ilkesi
- ◉ Zarar vermeme ilkesi
“primum non nocere” (“önce zarar verme”)
- ◉ Özerkliğe saygı ilkesi
(Aydınlatılmış Onam uygulaması)
- ◉ Adalet ilkesi

Other Christians say...

O.K because ♥

Not o.k for discarded embryos

God gave us Science

So... o.k

R.C.s
against

because...

- Unnatural
- Embryos are discarded
- 3rd person involved

ROMAN
CATHOLICS

as soon as sperm
hits the egg life
begins.

so NO ABORTION
(what a surprise!)

SAINTITY

OF LIFE

life is sacred so
abortion could
be wrong

Abortion

Key Question: "When
does life begin?"

What about...

- RAPE
- DANGER to the MUM
- IF THE CHILD WILL be SEVERELY DISABLED

"LOVE ♥
YOUR NEIGHBOUR"

It may be the
most LOVING
thing to do
so some
Christians
will accept
it.

Life is given by
God this
is Sanctity
of Life

Treatment
Test tube
babies

Fertility

NOT IN BIBLE, NOT
INVENTED

is it
a loving thing?

so it is o.k
because it is an act of
love

SAINTITY of LIFE

Euthanasia

PASSIVE

Turn off
the Machine

ACTIVE

Lethal
injection dust to dust

ROMAN
CATHOLICS
(Against) "God gives life
only God can
take life."

The Hospice
Movement

+ Mother
Teresa
(Helping people to
have peace
in their last
days)

Animals

(Vivisection)

ANIMALS
HAVE NO
SOUL so o.k ✓

People are
more important
than animals so
o.k if lives are
saved. (Not
Shampoo in bunnies
eyes)

Not very loving
so not o.k

Genel Tanıtım

The screenshot shows a web browser window with the URL <http://www.hubam.hacettepe.edu.tr/tanitim/amaci.php>. The browser's address bar and tabs are visible at the top. The website's header is blue with a white border. On the left side, there is a dark grey sidebar with a list of navigation links: 'Ana Sayfa', 'Merkezin Amacı', 'Genel Tanıtım', 'Misyön/Vizyon', 'Yönetmelik', 'Yönetim', 'Projeler', 'Duyurular', 'İletişim', and 'Bağlantılar'. The main content area has a light blue header with the text 'GENEL TANITIM'. Below this, the section 'Biyotetik nedir?' is highlighted in blue. The text in this section discusses the rapid advancements in biotechnology and biomedicine, the ethical implications of these technologies, and the need for a biotechnology center at Hacettepe University. It mentions the center's role in providing ethical guidance and research in the field of biotechnology. The text is in Turkish and is written in a clear, professional font. The bottom of the browser window shows the Windows taskbar with various application icons and the system clock indicating 09:21 on 18.09.2012.

GENEL TANITIM

Biyotetik nedir?

Günümüzde **biyoteknoloji** ve **biyomedikal** alanlarındaki ilerlemeler ve bu alanlardaki yüksek **teknolojilerin** geliştirilmesiyle **sağlık** alanında büyük başarılar elde edilmektedir. Diğer yandan bu teknolojilerin kullanımı ile insanoğlunun çevresi ve diğer canlı türleri ile olan ilişkileri açısından **sosyal, yasal, kültürel** ve **etik** boyutlarda sorunlar ortaya çıkmakta veya gelecekte çıkacağı öngörülmektedir. **Biyotetik**, bu kapsamdaki tartışmaların yürütüldüğü ve çözüm önerilerinin oluşturulduğu bir bilim dalıdır ve hukuk, tıp, felsefe, ilahiyat, biyoloji, genetik gibi çok çeşitli bilim dalları ile kesişen bir noktada yer almaktadır.

Neden bir biyotetik merkezine ihtiyaç vardır?

Tıp alanındaki ahlaki ikilemlere yanıt bulmaya çalışan tıp etiğinden farklı olarak biyotetik; çevre etiği, araştırma ve teknoloji politikalarını da içine alan bilimsel ve teknolojik gelişmelerin etik ilkelerini ortaya koymaya çalışan bir disiplindir. Bu gelişmelerden dünyadaki tüm ülkelerin yararlanabilmesi için etik standartların belirlenmesi elzemdir. Ancak farklı topluluklarda kültürel, hukuksal ve felsefi yaklaşımların farklılığı nedeniyle küresel olarak biyotetiğin kültür ve eğitim boyutları da öne çıkmaktadır. Bilim ve teknoloji politikalarının üretilme süreçlerinde biyotetik yol gösterici bir bilim dalı haline gelmiştir. Yaşam bilimleri ve tıp alanındaki hızlı ilerlemelerin toplumda etik, hukuk ve kamu politikaları açısından yansımalarının incelenmesi açısından hem akademik hem de toplum düzeyinde tartışılabilen bir merkezin üniversitemizde kurulması biyotetik kavramı içinde hukuk, felsefe ve yaşam bilimleri için bir arayüz niteliğini taşıyacaktır. Dünyada sayıları giderek artan biyotetik eğitim ve araştırma merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerin en önemli görevi siyasi otoriteye, medyaya, sivil toplum kuruluşlarına biyotetik konusunda danışmanlık vermek, kamuyu aydınlatmak ve biyotetik kavramların özellikle sağlık alanındaki yasalara yansıtılmasını sağlamaktır.

TARİHÇE

- Hacettepe Üniversitesi'nin zengin birikim ve donanımını kullanarak multidisipliner bir yaklaşımla biyoetik alanında eğitim, araştırma ve danışmanlık etkinliklerinin ulusal ve uluslararası işbirlikleri düzeyinde sürdürülebilmesi için merkezimiz **15 Aralık 2011 tarihinde 28143** sayılı yönetmelikle kurulmuştur.
- Merkez müdürlüğüne **01 Haziran 2012** tarihinde Prof. Dr. Nüket Örnek Büken atanmış, **22 Haziran 2012** tarihinde Merkez Yönetim Kurulu oluşturulmuştur.

Yönetim kurulu

http://www.hubam.hacettepe.edu.tr/yonetim/yonetim.php

Hacettepe Üniversitesi - Araştır... Hacettepe Üniversitesi Biyo...

Google Ara

Yahoo! Search SEARCH

Hacettepe Üniversitesi | Araştırma Merkezleri | İdari Birimler

Ana Sayfa English

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Biyoetik Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ana Sayfa
Merkezin Amacı
Yönetmelik
Yönetim
Yönetim Kurulu
Danışma Kurulu
Projeler
Duyurular
İletişim
Bağlantılar

YÖNETİM KURULU

- Prof. Dr. Nüket ÖRNEK BÜKEN, HÜTF Tıp Tarihi ve Etik AD, Müdür
- Prof. Dr. Harun TEPE, HÜ Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü, Müdür Yardımcısı
- Yrd. Doç. Dr. Aslıhan AKPINAR, HÜTF Tıp Tarihi ve Etik AD, Müdür Yardımcısı
- Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, HÜTF Tıbbi Biyoloji AD
- Prof. Dr. Hakan Sedat ÖRER, HÜTF Farmakoloji AD
- Doç. Dr. Leyla DİNÇ, HÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
- Yrd. Doç. Dr. Öykü Didem AYDIN, HÜ Hukuk Fakültesi Anayasa Hukuku AD

TR 16:40 17.09.2012

www.hubam.hacettepe.edu.tr

http://www.hubam.hacettepe.edu.tr/

Hacettepe Üniversitesi Tıp Eğiti... Hacettepe Üniversitesi - Araştır... Hacettepe Üniversitesi Biyoetik... kalkış: Abay Kunanbay Cd varış...

Google Ara Paylaş Kontrol Et Çevir Otomatik Doldur Oturum Aç

Hacettepe Üniversitesi | Araştırma Merkezleri | İdari Birimler

Ana Sayfa English

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Biyoetik Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ana Sayfa
Merkezin Amacı
Genel Tanıtım
Miyon/Vizyon
Yönetmelik
Yönetim
Projeler
Duyurular
İletişim
Bağlantılar

ANA SAYFA

"Her defasında insanlığa, kendi kişinde olduğu kadar başka herkesin kişisinde de sırf araç olarak değil, aynı zamanda amaç olarak davranacak biçimde eylemde bulun"

Immanuel Kant, Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi, 1785 *

"... Eylemlerimiz için kural belki de biyoetik istem olmalıdır. Her canlı varlığa ilkesel olarak kendinde bir amaç olarak saygı göster ve mümkünse böyle muamele et."

Fritz Jahr, Bio-Ethik, 1927 ¥

http://en.wikipedia.org/wiki/Main_Page

14:38 18.09.2012

Misyon, Vizyon

The screenshot shows a web browser window displaying the website of the Hacettepe University Biotechnology Center. The browser's address bar shows the URL: <http://www.hubam.hacettepe.edu.tr/tanitim/misyon.php>. The website has a blue header with the title "MİSYON/VİZYON". On the left side, there is a navigation menu with the following items: "Ana Sayfa", "Merkezin Amacı", "Genel Tanıtım", "Misyon/Vizyon", "Yönetmelik", "Yönetim", "Projeler", "Duyurular", "İletişim", and "Bağlantılar". The main content area is titled "MİSYON" and contains three paragraphs of text. The first paragraph is under the heading "Eğitim" and describes the center's role in providing education and research. The second paragraph is under the heading "Araştırma" and describes the center's role in conducting research. The third paragraph is under the heading "Danışmanlık" and describes the center's role in providing consultancy. Below the "MİSYON" section, there is a section titled "VİZYON" which contains a single paragraph of text. The browser's taskbar at the bottom shows various icons, including the Windows logo, Internet Explorer, and several application icons. The system clock in the bottom right corner shows the date as 18.09.2012 and the time as 14:40.

MİSYON/VİZYON

MİSYON

Eğitim: Üniversitemizin sağlık bilimleri, fen ve sosyal bilimler alanındaki mevcut kaynakları ve 40'ı aşkın uygulama ve araştırma merkezi yanında uluslararası biyoetik merkezleri ile işbirliği yaparak lisans ve lisansüstü eğitim programları, profesyoneller için sürekli eğitim programları, halkı bilgilendirme programları planlamak ve seminer, kurs, konferans ve panellerle programları yürütmek.

Araştırma: Hem eğitim hem araştırmada kullanılacak biyoetik analizler güvenilir ampirik bulgulara dayanmalıdır. Bu amaçla anketler, etnografik araştırmalar, tarih araştırmaları, yasal analizler gibi niceliksel ve niteliksel çeşitli biyoetik araştırma yöntemleri kullanılarak kurumlar arası ve uluslararası işbirliği içinde disiplinler arası orijinal, geçerli ve güvenilir araştırmalar planlamak, yürütmek ve yayınlamak.

Danışmanlık: Öncelikle kurumsal ve ulusal politikaların biyoetik boyutunun fark edilmesini sağlamak ve bu yönde önerilerde bulunmak, kamusal tartışmalara neden olan veya olabileceği öngörülen konu ve sorunlar hakkında danışmanlık vermek, biyoetik alanında çerçeve kuralların oluşması, iç hukuka yansımaları süreçlerinde danışmanlık görevi üstlenmek ve uluslararası platformlar ile işbirliği yapmak. Bu amaçla ilgili uzmanlarla çalıştaylar düzenlemek, görüş oluşturmak, yayınlamak.

Tanıtım: Merkezin faaliyetleri konusunda kurumu, akademisyenleri, toplumu; uluslararası ilgili merkezleri, akademisyenleri ve uluslararası toplumu bilgilendirmek, merkezin faaliyet alanlarını ve vizyonunu tanıtmak

VİZYON

"Biyoetik alanda Türkiye'deki ilk merkez olarak bu alanda uluslararası tanınan ve izlenen bir merkez haline gelmek ve biyoetiğin değişim ve gelişiminde öncü bir enstitüsünün çekirdeğini oluşturmaktır"

Kuruluş Faaliyetleri

- ◉ 15.12.2011 Yönetmeliğin yayınlanması
- ◉ 01.06.2012 Merkez müdür ataması
- ◉ 22.06.2012 Merkez Yönetim Kurulu'nun atanması
- ◉ 15.07.2012 Web sayfasının kullanıma açılması
- ◉ 26.07.2012 yazışma kodu, antetli kağıt, e-posta gibi bürokratik gereklerin temini
- ◉ 31.07.2012 Web sayfasının tamamlanması
- ◉ 20.08.2012 “Biyoetik, Biyoetik Merkezleri ve Türkiye’de bir ilk: Hacettepe Biyoetik Merkezi (HÜBAM)” başlıklı sözlü bildirinin Uluslararası Katılımlı Türkiye Biyoetik Derneği VII. Kongresi’nde sözlü bildiri olarak kabulü
- ◉ 10.09.2012 Basın bülteni ve logo taslaklarının hazırlanması

ÖNÜMÜZDEKİ üç ay İÇİN planlanan FAALİYETLER

- ◉ Danışma Kurulunun oluşturulması
- ◉ Basın bülteninin duyurulması
- ◉ Uluslararası Katılımlı Biyoetik Kongresi'nde Merkezin tanıtımının yapılması ve ulusal işbirliği alanlarının belirlenmesi
- ◉ Yönetim Kurulu ve Danışma Kurulu tarafından danışmanlık alanlarının belirlenmesi ve duyurulması
- ◉ Biyoetik tartışmaları konularının belirlenmesi
- ◉ Hacettepe Biyoetik Merkezi Ulusal Çalıştayı'nın düzenlenmesi (Mart 2013)

Teşekkürler

hubam@hacettepe.edu.tr